

เชียงใหม่ เมืองแห่งธรรมสร้างสุข

โครงการ สามเณรนำออกแบบเมืองสื่อสรรค์สร้าง
โรงเรียนเชียงใหม่ปริยัติศึกษา ต.เชียงใหม่ อ.เชียงใหม่ จ.น่าน

สังคมไทยกับพุทธศาสนามีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติตั้งแต่เกิดจนตาย โดยเฉพาะในสังคมชนบทที่ยังคงมีกิจกรรมที่เกี่ยวพันกันมาทั้งชุมชน วัด โรงเรียน หน่วยงานในท้องถิ่น ล้วนทำงานร่วมกัน ณ ตำบลเชียงใหม่ จังหวัดน่าน เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีโรงเรียนปริยัติธรรม ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่ขาดโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะ และมีความชำนาญตามศักยภาพของตน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นจะเป็นรูปแบบของการศึกษาควบคู่กันไปกับวิชาสายสามัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ และการจัดการศึกษาแผนกธรรมและแผนกบาลีควบคู่กันไปด้วย

กิจกรรม สามเณร caregiver ผู้ดูแลสุขภาพ
 ของชุมชน เกิดขึ้นจากสามเณรโรงเรียนเชียงกลาง
 ปริญญาตรีศึกษา ต.เชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน ซึ่งอยู่
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้มีโอกาส
 เรียนรู้นอกห้องเรียนด้วยการลงพื้นที่ศึกษาวิถีชีวิต
 ของชาวชุมชน และได้เห็นทุกข์ของชาวบ้านในเรื่อง
 สุขภาพ ทั้งผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่ไม่มีญาติช่วยดูแล
 หรือผู้ที่ไม่ถึงสิทธิในการรักษา ก่อเกิดเป็นจุดเริ่มต้น
 ของการทำหน้าที่เกื้อหนุนสังคม ซึ่งเป็นบทบาทหนึ่ง
 ของสงฆ์ นอกจากนี้เป็นตัวแทนพระพุทธเจ้าทำหน้าที่
 เผยแผ่หลักธรรม

ได้ไปทำอะไรว่าง
 ได้ลงพื้นที่ ไปเยี่ยมผู้ป่วยไปพูดคุย
 แนะนำตัวเองจากที่โรงเรียนมา
 ได้ฝึกทำนพเคราะห์ออกมารับดูแลผู้ป่วย
 เยี่ยมผู้ป่วยและญาติที่ดูแล
 ได้เรียนรู้พระพุทธรูป
 (โพธิสัตว์สารเวียง)

ได้เห็นการดูแลจาก
 ลูกหลานทั้งคนใน
 ชุมชน
 อีสาน กอปรกับผู้
 ป่วยบ้านสมถอน

ติดตั้งองค์ความรู้ มุ่งสู่การเยียวยาผู้ป่วย และญาติแบบองค์รวม

การก้าวเข้ามาเป็นอาสาสมัคร caregiver หรือ CG “ผู้ดูแลสุขภาพของคนในชุมชน ที่เป็นผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้ป่วยประคับประคอง และญาติในชุมชน” กลุ่มสามเณรได้ลงพื้นที่ไปเยี่ยมบ้านผู้ป่วย พูดคุยกับ ญาติของผู้ป่วย เห็นสภาพความเป็นอยู่ ได้ฝึกการ แนะนำตัวเองและการพูดให้กำลังใจ ได้นำโยมทำสมาธิ รับรู้ปัญหาอุปสรรคชีวิตของผู้ป่วย เรียนรู้ที่จะเป็นผู้พูด และผู้ฟังที่ดี

จากบทเรียนอันมีค่าที่กลุ่มพระอาสาสมัครธรรม และบุคลากรสาธารณสุข ต.เชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน ได้เป็นพี่เลี้ยงพาทำนั้น ส่งผลสะท้อนให้สามเณร ได้เห็นคุณค่าในตัวเอง จากเสียงหนึ่งที่กล่าวว่า “...ชีวิตจริง ของสามเณรมักถูกทอดทิ้งจากครอบครัว โรงเรียน และ สังคม เมื่อมาทำกิจกรรมนี้ ทำให้เห็นคุณค่าตัวเองมากขึ้น ยอมเปิดใจ เปิดเผยความสามารถ และอยากสร้างความสุขให้แก่คนอื่น”

การที่จะเข้ามาช่วยดูแลระบบสุขภาพของชุมชน ได้นั้น สามเณรได้เริ่มต้นจากการร่วมกันค้นหาว่าใคร มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพของผู้คนในชุมชน ซึ่งต้องเริ่มจาก

- ลูกหลาน ที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด
- ญาติ ผู้ทำหน้าที่ผู้ช่วยลูกหลานดูแลผู้ป่วย
- อสม./คนในชุมชน ผู้ช่วยสอดส่องดูแลผู้ป่วย

ด้วยกัลยาณมิตร

- โรงพยาบาล/หมอ บุคคลสำคัญในการดูแล รักษาอาการทางกาย และให้คำแนะนำที่เหมาะสม

- พระสงฆ์/สามเณร ผู้อาสาเข้ามาเป็นที่พึ่งทาง จิตใจ และเผยแผ่พระธรรมคำสั่งสอน

หากการดูแลสุขภาพของผู้คนในชุมชนเกิดขึ้นได้ อย่างเป็นระบบเช่นนี้ เชื่อว่าแม้สมาชิกในชุมชนคนใด มีปัญหาสุขภาพกายขึ้นมา ก็ยังคงมีสุขภาพใจที่แข็งแรง เข้มแข็ง เกิดเป็นระบบนิเวศสุขภาพตามธรรมชาติ ที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน

ก้าวต่อไปของสามเณร caregiver

วันนี้สามเณรนำกลุ่มเล็ก ๆ ได้ร่วมกันออกแบบเมืองสีเขียวสร้างเมืองที่ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบสุขภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีความรู้ อาชีพ ชาติพันธุ์ การศึกษาแบบใด แต่เราทุกคนล้วนมีความเป็นคนที่เท่า ๆ กัน เด็ก ๆ มองว่า อยากให้ทุกคนมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ เพราะทุกคนล้วนมีคุณค่าในตัวเอง อยากให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพในชุมชน อยากให้บุคคลภายนอกเห็นความสำคัญและเข้ามาสนับสนุน และอยากให้ปลูกฝังเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เข้าถึงหลักการดูแลผู้ป่วย หรือการเป็น caregiver ในชุมชน

ก้าวต่อจากนี้พวกเขาตั้งใจที่จะนำธรรมะไปสร้างสุขให้กับผู้ป่วยและญาติในชุมชน รวมถึงบุคลากรสาธารณสุข ด้วยการ

- นำภาพวาดดอกไม้ เพื่อให้กำลังใจ และสื่อถึงการขอบคุณ

- จัดกระเช้าผลไม้ ต้นไม้สมุนไพร ที่ปลูกเองในโรงเรียน เพื่อเป็นคำอวยพรให้มีสุขภาพแข็งแรง จิตใจเบิกบาน และยิ้มได้

- สวดมนต์ แผ่เมตตา อโหสิกรรม และเทศน์หลักคิดคำคมเติมกำลังใจ

นับจากนี้ทุกวันพฤหัสบดี ณ บ้านสบกอน ต.เชียงกลาง จ.น่าน เราคงได้เห็นเหล่าสามเณรเยาวชนคนรุ่นใหม่ พารธรรมะไปสร้างสุขให้กับผู้คน ทั้งสุขภาพกายที่ได้รับการดูแลอย่างถูกวิธี และการดูแลสุขภาพใจด้วยความปรารถนาดีส่งผ่านรอยยิ้ม การรับฟัง และเสียงธรรมจากลูกหลานสามเณร

การเป็นเมืองที่นับรวมทุกคนของ ต.เชียงกลางแห่งนี้ คงมีใบหน้าที่เปื้อนไปด้วยรอยยิ้มของผู้ที่มีสุขภาพใจที่ดี และกำลังฟื้นฟูสุขภาพกายให้ดีขึ้นไปพร้อม ๆ กัน ด้วยความตั้งใจของอาสาสมัคร caregiver ตัวน้อย ที่ทำงานด้วยหัวใจให้คุณค่าต่อความเท่าเทียมกัน เพราะที่แห่งนี้คือ เชียงกลาง เมืองแห่งธรรมสร้างสุข

เชียงใหม่ เมืองแห่งธรรมสร้างสุข

โครงการ สามเณรนำนอกรูปแบบเมืองสี่ธรรมสร้าง
โรงเรียนเชียงกลางปริยัติศึกษา ต.เชียงกลาง อ.เชียงกลาง จ.น่าน

หลักสูตรที่เปิดสอน

- หลักสูตรสายสามัญ
- หลักสูตรแผนกธรรมและแผนกบาลี

คำถามแรก!
หลวงพี่ครับ พวกเราจะช่วยเหลือคนอื่นได้อย่างไรบ้าง?

การบิณฑบาตทำให้ได้เห็นความทุกข์ยากของญาติโยมโดยเฉพาะเรื่องสุขภาพ เพราะในหมู่บ้านเต็มไปด้วยผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่ไม่มีญาติช่วยดูแล ผู้ที่ไม่ถึงถึงสิทธิ์การรักษาฟรี

โรงเรียนปริยัติธรรม
จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ภิกษุสามเณรที่ขาดโอกาสเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อตามทักษะและศักยภาพของตนเอง

MIDL

กระบวนการสร้างการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และสื่อดิจิทัล

1. กิจกรรมเข้าพื้นที่ ค้นหาคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพคนในชุมชน

- สามเณรเข้าไปในชุมชน
- เยี่ยมบ้านผู้ป่วย
 - พูดคุยกับญาติผู้ป่วย
 - ฝึกการแนะนำตัวเองและพูดให้กำลังใจ
 - ฝึกการเป็นผู้รับฟังที่ดี
- หาโยมทำสมาธิด้วยกัน
-

2. สร้างกลุ่มแกนนำ

- ✓ สิ่ง que เห็นด้วย
- ทำความเข้าใจสุขภาพคนในชุมชน
 - การเยี่ยมบ้านผู้ป่วยอาทิตย์ละ 1 ครั้ง
 - ไม่แบ่งแยกคนรวย-จน
 - ญาติใส่ใจดูแลผู้ป่วยตลอด

- ✗ สิ่งที่ไม่เห็นด้วย
- พูดให้เสียกำลังใจ
 - รังเกียจ
 - เสียงดังรบกวน
 - สว่างเกิน ถ่ายรูปไม่เหมาะสม
 - ก้าวก้าวเรื่องครอบครัวมากเกินไป

3. กิจกรรมสร้างสื่อสำหรับการสื่อสารให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ไม่ว่า ฐานะ อาชีพ ชาติพันธุ์ใดก็ตาม

ผลลัพธ์

เกิดระบบการดูแลสุขภาพของชุมชน
เมืองที่ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบสุขภาพอย่างเท่าเทียม
และเราทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพในชุมชน

กิจกรรมจะจัดทุกวันพฤหัสบดี

